

[Frederik Lyngø.]

om det i Grønlandskommissionens betænkning og i de nye love af 1950, er jeg endnu i dag meget stærk tilhænger af, at den kgl. grønlandske handel selv råder over en lille grønlandsflåde, således at den kgl. grønlandske handel kan disponere over sine egne skibe; det betyder kolossalt efter vor fattige opfattelsesevne, også fordi den kgl. grønlandske handel til stadighed efter loven af 1950 — lov nr. 277 § 11 — er den eneste ikke alene reder, men også eksportorganisation af grønlandske produkter.

Af ministeren for Grønlands redegørelse under finanslovdebatten den 11. december i fjor — en redegørelse, der var et svar til det ærede medlem hr. Oluf Pedersen — fremgik det også, at selv efter indsættelsen af det nye skib ville halvdelen af tonnagen herfra til Grønland være tilbage til transport med chartrede skibe.

Jeg vil af disse grunde meget gerne støtte sagen, og jeg anbefaler på det stærkeste, at bevillingen til det ny Grønlandsskib må stå fast, således at det snarest kan indsættes i farten på Grønland, og dette — jeg beder om undskyldning for denne lille bemærkning — ikke mindst på baggrund af den indeværende vinters uheldige forsyningstjeneste til visse af byerne i den nordlige del af Vestgrønland, sådan at forsyningen med varer i alt fald til de nordligst beliggende grønlandske pladser og byer i lighed med tidligere tids praksis besørages, medens farvandet er isfrit.

Halfdan Hendriksen: Jeg er fuldt og helt enig i indholdet af den skrivelse, styrelsesrådet den 18. januar har tilstillet ministeren for Grønland, og jeg er enig i skrivelsens konklusion. Det fremgår af sammensætningen af Grønlandsrådet, at erhvervene er særdeles stærkt repræsenteret; der er bl. a. en repræsentant for Grosserer-Societetet, en repræsentant for Provinshandelskammeret, en repræsentant for Industrirådet og en repræsentant for Håndværksrådet. Disse fire byerhvervsrepræsentanter er med fuld musik gået ind for det standpunkt, som styrelsesrådet har taget, og det standpunkt, den højtærede minister her i dag har gjort rede for. Det virker på mig, der har haft med grønlandske spørgsmål at gøre i en årrække, meget stærkt, at erhvervenes repræsentanter

erkender, at det er ret og rigtigt og naturligt, at staten bygger et sådant Grønlandsskib, som der her er tale om.

Dette rent saglige standpunkt tilslutter jeg mig, og jeg mener, det var naturligt for mig netop i betragtning af de mange år, jeg har arbejdet med Grønland og grønlandske problemer, her at gøre tingets ærede medlemmer bekendt med mit syn på denne sag.

Ministeren for Grønland (Kjærbo): Jeg kan ikke undlade at takke det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksen for den uforbeholdne tilslutning, han har givet til planen om at bygge dette skib. Det ærede medlem er jo kendt med rederivirksomhed og har også i mange år beskæftiget sig med grønlandske forhold, kender dem ud og ind, så derfor synes jeg, at hans uforbeholdne tilslutning må være af megen vægt for dem, som måske endnu er lidt tvivlrådige med hensyn til, hvorvidt dette skib bør bygges. Jeg takker også andre, der har givet udtryk for, at de anser dette skib for nødvendigt.

Jeg vil gerne straks sige, at jeg er klar over, at der skal nedsættes et udvalg, som skal have til opgave at indhente de oplysninger, som er nødvendige for bedømmelse af hele denne sag. Jeg har intet imod et sådant udvalgs nedsættelse, og jeg vil selvfølgelig i alle henseender stå til rådighed for udvalget med de nødvendige oplysninger. På den anden side forekommer det mig, at det må vække blandede følelser hos styrelsesrådet, hvori sidder fremragende repræsentanter for erhvervslivet og handelens ledelse, at man i den grad betvivler det talmateriale, som ligger til grund for forslaget om dette skibs bygning, men det er en sag for sig. Det ærede medlem hr. Oluf Pedersen var så elskværdig at sige noget om, at det var et socialistisk forslag. Jeg må have lov til at spørge det ærede medlem, om han har fået at vide, hvilken politisk anskuelse de pågældende mennesker har. Jeg har ikke spurgt om det.

Dette forslag er stillet, længe før jeg fik den opgave — og lad mig tilføje den ære — at skulle beskæftige mig med de grønlandske forhold.

Hele den debat, der er ført her, er jo forårsaget af skibsreder Knud Lauritzens, lad mig sige meget hensynsløse, behandling af denne sag i pressen. Jeg ser bort fra, at de